

Konec uhelných elektráren neohrozí dodávky. Jejich zachraňování v Lex OZE 3 není potřeba.

25.9.2024 - Jiří Koželouh, Eva Pernicová | Hnutí DUHA

V případě růstu ceny emisní povolenky budou uhelné elektrárny vytlačeny z trhu během pár let levnějšími zdroji. Česko přestane vyvážet přebytky elektřiny a naopak bude dovážet levnější proud z okolních států. Tedy, bezpečnost dodávek nebude nijak ohrožena. Naopak, uhelná elektřina z tepláren bude potřebná, dokud nedojde k dokončení transformaci systémů centrálního zásobování teplem kolem roku 2030. Ukázala to studie organizace Fakta o klimatu [1]. Avšak politici aktuálně jednájí o podpoře uhelných elektráren z peněz spotřebitelů. Pozměňovací návrhy se mohou objevit na druhém čtení novely energetického zákona (Lex OZE 3). Potřebné teplárny přitom podporu již mají a v platném energetickém zákoně je zahrnuta pojistka proti jejich odstavení.

Výsledky studie jsou v souladu s dřívějším tvrzením ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely, který představil super-kritický scénář vývoje energetiky, zahrnující kombinaci několika velmi nepravděpodobných událostí. Například rychlé ukončení provozu všech uhelných elektráren do roku 2027, omezení výroby elektřiny z jiných zdrojů či pomalejší rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. „I v tomto extrémním scénáři analýzy potvrdily, že bezpečnost dodávek elektřiny a tepla zůstane zachována. Realistický scénář, který vzešel z našich jednání s provozovateli uhelných zdrojů, počítá spíše s postupným útlumem uhelných zdrojů do roku 2030....“ uvedl ministr Sikela [2]. „Naše analýzy potvrzují, že dostupnost elektřiny na okolních trzích zůstane dostatečná pro dovoz do Česka i v případě kritických scénářů. V rámci těchto analýz vycházíme z vlastních modelů a dále z dat, která poskytují provozovatelé přenosových soustav v jednotlivých členských státech EU,“ doplnil k tomu představenstva společnosti ČEPS Martin Durčák [2].

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:

„Je možné, že uhelné elektrárny mají před sebou posledních pár let, než je z trhu vytlačí levnější zdroje elektřiny. Nové modelování znovu ukázalo, že pro dodávky elektřiny to není problém. Místo zachraňování zastaralých provozů skrze pozměňovací návrhy k novele Lex OZE 3 a dotování penězi spotřebitelů by se tedy politici měli soustředit na zrychlení rozvoje obnovitelných zdrojů, akumulace a chytrého řízení spotřeby. Abychom nemuseli levnější elektřinu jen dovážet, ale disponovali ještě levnější z vlastních zdrojů a v dostatečném množství.“

Poznámky:

[1] <https://faktaoklimatu.cz/studie/2024-vyroba-elektriny-v-cesku-bez-uhli>

[2] <https://www.mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/ministr-sikela-informoval-vladu-o-opatrenich-pro-zajisteni-bezpecnosti-dodavek-i-pro-pripad-rychleho-utlumu-uhelnych-zdroju--281554/>

<https://hnutiduha.cz/aktualne/konec-uhelnych-elektraren-neohrozi-dodavky-jejich-zachranovani-v-lex-oze-3-neni-potreba>